

NOTA VASTE ACTIVABELEID 2024

Registratienummer: 24.025087

Aan De verenigde vergadering
Van D&H
Onderwerp Nota vaste activabeleid 2024

Datum 15-mei-2024
Datum 26-mrt.-2024

Portefeuillehouder: Jan de Vries

Voorgesteld besluit

1. Vast te stellen de Nota Vaste Activabeleid 2024 met daarin opgenomen;
 - a. Dat we het afbouwen van het activeren van personele lasten weer op pakken en op termijn afschaffen. Voor grote projecten blijft het een mogelijkheid om personele lasten te activeren. De VV dient hiervoor per project goedkeuring te verlenen;
 - b. Dat we de kosten van algemeen onderzoek niet langer activeren;
 - c. Dat we op grond niet afschrijven.
2. De Nota Vaste Activabeleid 2024 in werking te laten treden met terugwerkende kracht op 1 januari 2024;
3. Vast te stellen de datum uitwerkingtreding Nota vaste activabeleid 2020 met terugwerkende kracht op 1 januari 2024.

Context

Voor de financiële stabiliteit van het waterschap is een bestendige en rechtmatige manier van waarderen, activeren en afschrijven van groot belang. Daarom zijn hierover regels opgenomen in het waterschapsbesluit en het besluit beleidsvoorbereiding en verantwoording waterschappen (BBVW). Hierin staan de wettelijke voorschriften waar een waterschap op het terrein van financiën aan moet voldoen. Rijnland kan aanvullende regels stellen en doet dit ook, namelijk in de verordening beleids- en verantwoording hoogheemraadschap van Rijnland en in deze nota vaste activabeleid.

Als algemene uitgangspunten hanteren we bij het waarderen en activeren dat het beleid en de regels **eenvoudig hanteerbaar, consequent en uitlegbaar** zijn. Verder vinden we een **bestendige gedragslijn** in de tijd belangrijk.

In deze verordening beleids- en verantwoording hoogheemraadschap van Rijnland staat nog een oud drempelbedrag genoemd van € 50.000, in de nota vaste activa is dit inmiddels verhoogd naar € 150.000. Bij de eerstvolgende actualisatie van de verordening beleids- en verantwoording hoogheemraadschap van Rijnland zullen we dit aanpassen.

De nota vaste activabeleid kan met terugwerkende kracht ingaan op 1-1-2024, we hebben voldoende tijd voor de jaarrekening 2024 en de begroting 2025 om hierop te anticiperen.

Argumenten

1. De nota vaste activabeleid voldoet nu aan de actuele wetgeving en praktijk.

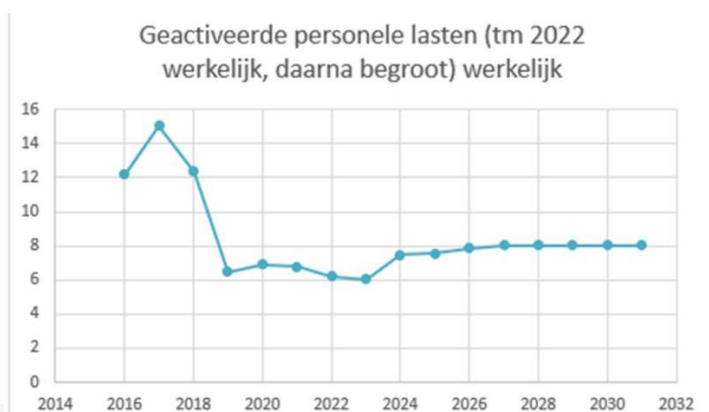
De VV stelt de nota vaste activabeleid vast, dat heeft de VV bepaald in de verordening beleids- en verantwoording Rijnland. Deze nota is aan actualisatie toe omdat de vigerende nota vaste activabeleid dateert van 2020, sindsdien is een en ander gewijzigd. Daarbij komt dat het artikel in het waterschapsbesluit dat over waarderen, activeren en afschrijven gaat, in november 2023 is gewijzigd.

1a.1. Het zo min mogelijk activeren van personele lasten zorgt voor een lagere schuld en lagere rentelasten.

In het MJP 2024-2027 zijn de tarieven meer verhoogd dan we oorspronkelijk in het coalitieakkoord hadden opgenomen. De reden was dat de schuld onbeheersbaar hoog dreigde te worden. Nu is de schuld in het MJP nog boven ons eigen vastgestelde norm van 300% (van de belastinginkomsten) en deze zal in 2031 pas onder de 300% komen. De rentelasten die we door deze hoge schuld moet gaan betalen de komende jaren is fors, in 2024 rekenen we op € 17 mln oplopend naar € 30 mln in 2027 (bij een rentepercentage van 4%).

Hoe meer personele lasten we activeren, hoe hoger de investeringswaarde van de investeringen en daarmee de kapitaallasten in de toekomst. Op het moment van ingebruikname komen deze kapitaallasten pas in de exploitatiebegroting en staat er pas dekking in de vorm van belastingopbrengsten tegenover. Tot die tijd hebben we een hogere schuld om de investeringen te kunnen financieren en hebben we te maken met hogere rentelasten. Ook geven hogere kapitaallasten een opwaarts effect op het kapitaallastenratio, wat in het huidige MJP in 2031 naar onze eigen norm van 34% beweegt.

De hoogte van de te activeren personele lasten (in € mln. op de Y-as) in de werkelijkheid in het verleden en in de toekomst conform het huidige MJP 2024-2027 is als volgt:

1a.2. We kunnen voor grote projecten een uitzondering maken.

Voor grote projecten blijft het mogelijk om personele lasten te activeren. De VV dient hiervoor per project goedkeuring te verlenen. De VV kan bij uitzondering voor grote projecten de personele lasten activeren, ook omdat je dit soort specifieke kennis en menskracht niet standaard nodig hebt. Het voorstel is om alleen de personele lasten van de renovatie van AWZI Zwanenburg en AWZI Haarlem Waarderpolder te blijven activeren.

Ter informatie; het activeren van personele lasten wordt verschillend toegepast door andere waterschappen in Nederland:

Waterschappen in Nederland

1b. Het is niet meer toegestaan om de kosten van algemeen onderzoek te activeren.

Het waterschapsbesluit is aangepast om zo beter aan te kunnen sluiten bij de financiële regels van gemeenten. Daardoor is het activeren van algemeen onderzoek, algemeen strategische plannen en toetsen van keringen niet langer toegestaan.

1c. Op grond schrijven we niet af omdat grond de waarde behoudt.

Bij de begrotingsopstelling is geconcludeerd dat over de grond bij piekbergingen afgeschreven wordt, terwijl de grond wel zijn waarde behoudt. Vandaar dat het uitgangspunt wordt om niet op grond af te schrijven. Als door vervuiling o.i.d. de waarde sterk vermindert, is het wel logisch en blijft het toegestaan om op grond af te schrijven.

Financiën

Het activeren van personele lasten gebeurt al niet meer bij watergebiedsplannen, kadeverbeteringen en bedrijfsvoeringsprojecten. Het voorstel is om bij de volgende begroting de verdere afbouw te gaan ramen. In de eerste jaren moeten we voor deze personele lasten voor extra dekking zorgen, maar op termijn scheelt het veel rente.

Bij de tarieven die we nu genoemd hebben (15%-10%-8%-8%) bouwen we een goede reservepositie op. Als we een deel van deze reserveopbouw tijdelijk gebruiken om de personele lasten af te bouwen, dan is dat ook schuld reducerend.

De jaarlijkse personele lasten voor de projecten worden vanaf de 2025 geleidelijk in de begroting 2025-2029 opgenomen en mochten de bedragen tussen de jaren fluctueren, kunnen deze verschillen opgevangen worden door de tarief egalisatiereserves. Bij de begroting 2025-2029 doen we een voorstel met welke activagroepen we kunnen starten en wat het ritme in de tijd wordt met de bijbehorende financiële consequenties. Dit is onder andere

afhankelijk van de hoogte van de lasten aan het benodigde personeel in die jaren, de ruimte die er in de begroting is en de hoogte van de reserve schuldreductie en van de egalisatiereserves.

Risico's

1.1 Er is onvoldoende dekking om de personele lasten in de begroting op te nemen.

Het voorstel past bij het huidige bestuur dat de kosten nu wil nemen en niet wil doorschuiven naar de toekomst. Het is mogelijk om de reserve schuldreductie of tariefsegalisatiereserves tijdelijk in te zetten om zo geleidelijk toe te groeien naar deze situatie.

1.2 Door de regel herin te voeren om het activeren van personele kosten af te bouwen, bestaat het risico dat meer werk (op een andere manier op de markt zetten) door aannemers gedaan wordt.

We moeten de personele lasten van al onze (grote en kleine) projecten zo realistisch ramen. Op die manier vragen we niet te veel en niet te weinig budgettaire ruimte voor projectpersoneel aan in de begroting. Als het lopende het jaar toch anders blijkt te zijn dan bij de begroting werd geprognosticeerd, kan in de buraps bijgestuurd worden op resultaat en geld.

1.3 We hebben een ambitieuze investeringsopgave en dreigen in de kapitaallastenfuik terecht te komen.

Een kapitaallastenfuik is dat het aandeel kapitaallasten op de begroting meer dan 34% wordt. De totale kapitaallasten dreigen dan een te groot aandeel in de exploitatiebegroting in te nemen, waardoor forse verhogingen van de belastingtarieven noodzakelijk zijn. Als het relatieve aandeel van de kapitaallasten toeneemt, blijft er ook minder ruimte over voor nieuw beleid. We zullen kritisch moeten blijven op de hoogte van het investeringsvolume. Met dit voorstel en de verhoogde belastingtarieven in het MJP 2024-2027 is het niet de verwachting dat we boven 34% komen en indien dit aan de orde dreigt te komen kunnen we bijtijds bijsturen in de P&C documenten.

1.4 Het kan zijn dat de schuld niet voldoende beheerst wordt.

De hoge schuld blijft zorgelijk, maar met de lastendrukstijging van 15%-10%-8%-8% zien we dat de schuld ten opzichte van onze belastingopbrengsten in de jaren 2024-2027 nog maar licht boven onze norm van 300% uitkomt. Na de planperiode loopt de schuld snel op onder invloed van de hoge investeringsvolumes naar ongeveer 320% in 2029 en gaat in 2031 dalen onder 300%. Dit is o.a. onder de veronderstelling dat de extra financiële ruimte, die ontstaat door de hogere lastendruk, niet uitgegeven maar gereserveerd wordt. Met dit voorstel zal de schuld neerwaarts en dus positief beïnvloed worden.

Vervolg

In de P&C cyclusproducten, te beginnen met de Voorjaarsnota 2024, nemen we de (financiële) consequenties van dit besluit mee (zie ook paragraaf Financiën).